Advies aan B&W

Onderwerp

Vaststellen regionale kaders Wmo 2024-2028

Datum	9 mei 2023	**Naam en telefoon**	Vera van Moorsel 06-32451376
Afdeling	MMMO	**Portefeuillehouder**	Thijs van Kessel

Wat adviseer je te besluiten?

1. Het voorgenomen besluit te nemen Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost 2024 vast te stellen (bijlage 1).
2. De raad toestemming te vragen voor het aangaan van de Centrumregeling Wmo via bijgaand raadsvoorstel- en besluit (bijlage 2 en 3).
3. De portefeuillehouder te mandateren de Centrumregeling Wmo definitief vast te stellen (bijlage 4).
4. De mandatering (inclusief volmacht en machtiging) van de gemeente Oss door de andere gemeenten uit de regio Brabant Noordoost-oost te accepteren.
5. De raad voor te stellen het Koersdocument Inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2024-2028 vast te stellen (bijlage 5).
6. De raad voor te stellen het Beleidskader Wmo 2024-2028 vast te stellen (bijlage 6).
7. De raad voor te stellen het Inkoopplan Wmo 2024-2025 vast te stellen (bijlage 7).
8. In te stemmen met de beantwoording van de regionale zienswijzen en inspraakreacties op de regionale kaders Wmo en deze ter informatie aan te bieden aan de raad (bijlage 8).
9. In te stemmen met de lokale reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Oss en deze ter kennisgeving van de raad te brengen (bijlage 9 en 10).

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Vanaf de decentralisatie van AWBZ-taken naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in 2015 werken we in de regio Brabant Noordoost-oost actief samen. De huidige Centrumregeling, Beleidskader, Koersdocument en Inkoopplan Wmo eindigen op 31 december 2023. Begin 2022 is daarom de regionale samenwerking geëvalueerd. De zorgaanbieders en gemeenten zijn positief over de samenwerking en over de manier waarop centrumgemeente Oss haar rol uitvoert. Daarom willen we de regionale samenwerking BNO-O in de periode 2024-2028 voort zetten. Hiervoor zijn de huidige regionale kaders voor de komende jaren geactualiseerd. Deze vier kaders zijn in de afgelopen periode ter inspraak en advisering aan uw raad, de Adviesraad Sociaal Domein en de gecontracteerde zorgaanbieders voorgelegd. De kaders Wmo voor de periode 2024-2028 worden nu ter toestemming en vaststelling aangeboden.

Welk resultaat willen we bereiken?

De Wmo geeft gemeenten de opdracht om hun inwoners te helpen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Het gaat om inwoners vanaf 18 jaar, mensen met lichamelijke beperkingen, mensen met een verstandelijke beperking en mensen met psychische problemen. Voor de uitvoering van de Wmo werken we sinds 2015 met de gemeenten uit de regio Brabant Noordoost-oost samen. Deze regionale samenwerking

ligt vast in een Centrumregeling. Aanvullend daarop is de inhoudelijke koers in een Beleidskader en Koersdocument opgeschreven. De concrete acties en plannen staan in het Inkoopplan.

Op basis van genoemde regionale kaders worden de wettelijke taken van de Wmo uitgevoerd. Het betreft een actualisering van de huidige kaders. In de afgelopen periode is er een uitgebreid regionaal en lokaal proces doorlopen waarbij er ruimte geboden is voor zienswijzen, inspraakreacties en adviezen.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 In de Centrumregeling leggen we vast hoe we regionaal samenwerken.

De Centrumregeling Wmo is geactualiseerd. Aanleiding voor deze actualisering is dat:
- de looptijd van de huidige Centrumregeling Wmo geldig is tot en met 2023;
- de herindelingen in de regio opgenomen moeten worden: van tien naar vijf gemeenten;
- de doordecentralisatie van Beschermd Wonen om verdere uitwerking van de governance structuur vraagt.

Op basis van de zienswijzen van de gemeenten Maashorst, Bernheze en Oss, is er een tussenevaluatie eind 2025 in de centrumregeling toegevoegd.

2.1 Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de raad om toestemming gevraagd.

Artikel 4 van de Wgr bepaalt dat de colleges niet overgaan tot het treffen van een regeling, dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Conform artikel 3 van de Wgr zijn de raden van de deelnemende gemeenten in de afgelopen periode in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Deze zienswijzen zijn opgenomen in het ‘Overzicht zienswijzen en inspraakreacties’ (bijlage 8) en hebben geleid tot wijzigingen in de regeling: er is een tussenevaluatie toegevoegd.

3.1/4.1 Een praktische aanpak helpt bij tijdige besluitvorming.

Zuiver juridisch wordt de centrumregeling eerst voorlopig vastgesteld door het college en na de verkregen toestemming van de raad wordt de centrumregeling definitief vastgesteld door het college. Wij stellen een praktische aanpak voor door de portefeuillehouders te mandateren.

5.1 In het Koersdocument worden de kaders voor de complexe opgaven m.b.t. inwoners met psychische kwetsbaarheid geactualiseerd.

Het ‘Koersdocument voor opvang, zorg en ondersteuning voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid’ uit 2019 is geactualiseerd. Aanleidingen voor actualisatie van de koers zijn:
- actuele maatschappelijke ontwikkelingen;
- een wenselijke bredere blik hier op;
- beleidskaders en daarmee sturing op meerdere onderwerpen;
- de complexe dossiers en opgaven in de komende jaren, waarvoor duidelijke en actuele lokale en regionale kaders nodig zijn.

6.1 In het Beleidskader Wmo word de regionale inhoudelijke koers geactualiseerd.
Er is een actueel, met de centrumregeling en inkoopplan samenhangend, beleidskader nodig. Maar er is geen aanleiding om nieuw regionaal Wmo beleid te ontwikkelen. De reden hiervoor is tweeledig:

- Voor de komende jaren geldt dat de ontwikkelopgaven voor de 'algemene' Wmo met name op lokaal niveau uitgevoerd moeten worden.
- Overkoepelend is er vooral behoefte aan regionaal beleid op hoofdlijnen. De contouren van het algemene Wmo-beleid 2020-2023 zijn hiervoor nog steeds passend. Daarom is gekozen voor het actualiseren (en inkorten) van de huidige regionale Wmo-beleidskaders.

7.1 In het Inkoopplan Wmo staan de concrete inkoopacties en uitvoeringsplannen.
Het inkoopplan is de koers voor contractmanagement en inkoop van de Wmo-ondersteuning. Ook geeft het de richting aan voor de uitvoering en ontwikkeling van het contractmanagement, inkoop en het regionale toezicht. Voor beide onderdelen geldt dat een actueel kader vereist is. In de afgelopen jaren is er kennis, ervaring en routine opgebouwd met de contractering en de inkoop van Wmo-ondersteuning.

8.1 In een overzicht staan alle zienswijzen en inspraakreacties, de reacties hierop, inclusief de wijzigingen die verwerkt zijn.
Alle gemeenteraden en Adviesraden Sociaal Domein hebben een zienswijze of inspraakreactie ingediend. Daarnaast hebben verschillende zorgaanbieders een reactie gegeven. In het overzicht hebben we alle reacties bij elkaar gezet en staat ook de reactie vanuit de Wmo-regio, inclusief welke wijzigingen naar aanleiding van de reacties zijn doorgevoerd. Met dit consultatieproces geven we invulling aan een gezamenlijke en gedragen koers in de komende jaren.

9.1 *Met de adviesraad Sociaal Domein is afgesproken dat zij op lokale adviezen een aparte reactie krijgen via een brief van het Osse college.*
De Adviesraad Sociaal Domein heeft in haar advies een reactie gegeven op de regionale kaders. Ook zijn er adviespunten die betrekking hebben op het lokale niveau. In overleg met de Adviesraad Sociaal Domein hebben we afgesproken dat de regionale reacties opgenomen worden in het regionale overzicht, en dat de lokale adviezen een aparte lokale reactie krijgen.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's?

1.1-5.1-6.1-7.1 Er zijn risico's voor de komende jaren vanwege maatschappelijke ontwikkelingen
De komende jaren zal vanwege maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt, doordecentralisatie Beschermd Wonen, crisis op de woningmarkt en ambulantisering van de zorg de druk op de Wmo-ondersteuning toe blijven nemen. Nog meer dan voorheen moeten we samenwerken om te zorgen dat we het als samenleving samen kunnen blijven redden.

1.2 Er zijn financiële risico's op het gebied van de doordecentralisatie van Beschermd Wonen.
Er is naar verwachting geen sprake van een tekort aan middelen in de komende jaren. Het risico zit hem met name in het feit of de middelen lokaal ook bij de doelgroep landen, of elke gemeente de lokale opgaven en basis op orde realiseert en daarmee instroom beperkt, uitstroom op gang komt en

dure en zware zorg in het regionaal specialistisch vangnet zo kort mogelijk plaatsvindt. De wijziging in de centrumregeling om een tussenevaluatie in te bouwen, helpt colleges en raden om een vinger aan de pols te houden en maakt bijsturen mogelijk.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Er is een regionale begroting voor de uitvoering van de regionale contractmanagement en inkoop Wmo, de beleidscoördinatie Wmo en voor het regionale toezicht Wmo.
En er is een regionale begroting voor de organisatie en uitvoering van (de doordecentralisatie van) Beschermd Wonen. Deze begrotingen staan respectievelijk in het Inkoopplan Wmo en in het Koersdocument Inwoners met een psychische kwetsbaarheid (hoofdstuk 7). Dit betreffen financiële doorrekeningen gemaakt op basis van de afspraken in de Centrumregeling Wmo en deze zijn daarmee ook onderdeel geweest van het zienswijze- en inspraakproces dat heeft plaatsgevonden.

b. Communicatie

Een onderdeel van de kaders bestaat uit de omschrijving van de governance en de financiële kaders. En daarnaast gaat het met name bij de doordecentralisatie Beschermd Wonen (vertaald in het Koersdocument Inwoners met een psychische kwetsbaarheid) om grote en complexe ontwikkelingen. Via een regionale online raadsbijeenkomst voor alle gemeenteraden uit onze regio hebben we de gemeenteraden hier zo goed mogelijk over geïnformeerd. Daarnaast zijn er desgewenst in de gemeenten lokale overleggen met de gemeenteraad, commissie en/of een gesprek met de lokale Adviesraad Sociaal Domein gevoerd. In het overzicht met zienswijzen en inspraakreacties is bovenaan een tabel opgenomen met alle consultatiemomenten die hebben plaatsgevonden in de verschillende gemeenten.

c*. Uitvoering*

In de tweede helft van dit jaar wordt, aansluitend op deze regionale kaders Wmo, het lokale beleidskader Wmo geactualiseerd. Dit jaar zal de Proeftuin Ruwaard voortgezet en verbreed worden naar de wijk Ussen. We houden daarbij in de gaten welke impact dat zal hebben op de regionale inkoop van de Wmo.
Voor het Koersdocument voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid geldt dat de ‘Ontwikkelagenda voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid’, nog steeds het uitvoeringsplan is voor de komende jaren en we daarmee volop in uitvoering zijn.

d. Overlegd met

Intern:

- Programmadirecteur - Simon Franssen
- Afdelingshoofd Zorg - Rian Marijnissen
- Teamleider Regioteams - Tanja Vos
- Financiën en control - Brenda Surya en Sylvia Nip
- Wmo beleid - Maaike Mesman, José van den Elzen, Jeanine de Bruin
- Zorginkoop Wmo - Ester van Dijk

- Jurist Sociaal Domein - Angeline Rasing

Extern:

- Regionaal ambtelijk overleg BW+
- Regionaal ambtelijk overleg Wmo
- Regionaal Portefeuillehouders overleg Wmo
- Adviesraad Sociaal Domein Oss
- Gemeenteraden via een regionale Raadsinformatiebijeenkomst

Bijlagen

1. Centrumregeling Wmo BNO-O 2024
2. Raadsvoorstel vaststellen kaders Wmo 2024-2028
3. Concept-Raadsbesluit vaststellen kaders Wmo 2024-2028
4. Mandatering wethouder Wmo
5. Koersdocument Inwoners met een psychische kwetsbaarheid BNO-O 2024-2028
6. Beleidskader Wmo BNO-O 2024-2028
7. Inkoopplan Wmo BNO-O 2024-2025
8. Overzicht zienswijzen, adviezen en inspraakreacties op concept-regionale kaders Wmo
9. Advies van Adviesraad Sociaal Domein gemeente Oss
10. Antwoord brief Adviesraad Sociaal Domein

Samenvatting

In 2023 vindt de besluitvorming plaats over de vier regionale kaders Wmo Brabant Noordoost-Oost 2024-2028. Het gaat over de Centrumregeling Wmo, het Koersdocument Inwoners met psychische kwetsbaarheid, het Beleidskader Wmo en het Inkoopplan Wmo. Deze vier kaders zijn in de afgelopen periode geactualiseerd en hiervoor hebben informatie- en consultatiebijeenkomsten plaatsgevonden. Vervolgens zijn de kaders Wmo ter inspraak, advisering en/of zienswijze met gemeenteraden, Adviesraden Sociaal Domein en zorgaanbieders gedeeld. Deze zienswijzen en inspraakreacties zijn verzameld en hebben tot enkele wijzigingen geleid. De kaders Wmo 2024-2028 worden nu ter toestemming en vaststelling voorgelegd.